

Veileder for hold av hund utendørs

Publisert: 24.01.2005. Sist oppdatert 06.11.2017

Fastsatt 15.05.2003 av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen (nå Mattilsynet).

Veilederen representerer Mattilsynets vurdering av hvordan utendørs hundehold bør være for å oppfylle dyrevelferdsloven § 3 og lovens særskilte bestemmelser. Med utendørs hundehold forstås at hunder oppstalles utendørs hele døgnet uten tilgang til oppvarmet oppholdsrom.

Retningslinjene skal bidra til harmonisering av Mattilsynets skjønn når utendørs hundehold skal vurderes etter dyrevennloven.

1. GENERELLE NORMER

1.1 Utendørs hundehold skal tilrettelegges slik at hunders velferd ivaretas, og hunder skal beskyttes mot fare for unødig påkjenninger og belastninger (jf. dyrevelferdsloven § 3).

1.2 Eier og andre personer med ansvar for hund skal ha nødvendig kunnskap om hunders fysiske og psykiske behov og den aktuelle driftsformen.

1.3 Hunder skal bare oppstalles ute om vinteren hvis de er egnet for det. Hunder bør venns gradvis til kaldt klima, og ikke oppstalles ute om vinteren hvis ikke slik tilvenning har skjedd.

Følgende hunder anses som egnet for oppstalling ute om vinteren:

1. Renrasede polarhunder og andre raser/blandinger med full vinterpels, dvs. velutviklet og tett underpels og vannavstøtende dekkhår, samt tett pels under/bak bog, på bryst, mage, forhud og pung.

2. Hunder med pels som beskrevet under punkt 1, men som ikke har full vinterpels på et eller flere av stedene under/bak bog, på bryst, mage, forhud og pung. Hunder som faller under punkt 2, bør ha isolert hundehus.

Tisper med valper, valper under 6 måneder og valper over 6 måneder som ikke har utviklet full vinterpels anses ikke som egnet for utendørs oppstalling om vinteren.

1.4 Hunder som oppstalles utendørs skal være tilstrekkelig sosialisert til å forebygge unødig stress og angst i omgang med mennesker. Valper bør sosialiseres ved regelmessig, positiv kontakt med mennesker, og sosialiseringen bør påbegynnes før 8 ukers alder.

1.5 Hunder som holdes i hundegård eller oppbundet skal ha mulighet for fysisk utfoldelse i form av å løpe fritt på et større område og/eller i treningssammenheng flere ganger i uken, helst daglig.

2. DRIFTSMÅTE OG OPPSTALLINGSSYSTEM

2.1 Driftsmåte og oppstillingssystem må sikre hunder god mulighet for bevegelse, mosjon og normal atferd uten unødig frykt og stress.

2.2 Oppstillingen skal være utformet slik at hunder ikke påføres eller påfører seg selv skade. Oppstillingssystemet skal være rømningsikkert.

2.3 Grunnen på oppstillingsområdet bør være tilstrekkelig drenert og opparbeidet slik at hunder sikres god hygiene og trivsel. Toppdekke bør være grus, sand eller tilsvarende drenerende materiale. Hunder bør ikke stå på netting eller liknende drenerende gulv.

2.4 Alle hunder som oppstalles ute skal ha tilgang til hundehus eller oppholdsrom som er vanntett og vindtett. Ved behov skal huset/oppholdsrommet også være isolert. Hver hund bør ha sin egen, avskjermede liggeplass i hundehuset/oppholdsrommet.

2.5 Hundehuset/liggeplassen skal minst være så stort at hunden kan stå oppreist, snu seg rundt, og ligge i en naturlig stilling. Hundehus bør være konstruert slik at det er lett å gjøre rent, og bør være

hevet opp fra bakken for å lette renhold og hindre fukt. Hunden bør ha egnet liggeunderlag i hundehuset/liggeplassen. Underlaget bør skiftes ved behov, og alltid når det er vått.

2.6 Tisper med ikke-avvente valper skal ha felles hundehus/oppholdsrom som minst er stort nok til at alle kan ligge samtidig i en naturlig stilling.

2.7 Alle hunder skal ha tilgang på skygge i varmt vær.

2.8 Den som har hunder oppstallet ute bør ha mulighet for å ta disse inn i oppvarmet rom hvis situasjonen tilsier at det er nødvendig.

2.9 Det bør være tilgang på varmt og kaldt vann i tilknytning til oppstallingsområdet.

3. HUNDEGÅRD

3.1 Ved oppstalling i hundegård skal hver hund tilbys et miljø som gir god velferd ut fra individuelle behov. Hundegården skal gi mulighet for fri bevegelse, hvile og annen naturlig atferd. En hundegård på 12 m² vil normalt dekke arealbehovet for en hund. Dette vil imidlertid være avhengig av mosjon og stimulerende aktiviteter som hunden ellers måtte tilbys i løpet av døgnet. Hvis flere hunder deler hundegård bør arealet på hundegården økes slik at alle har mulighet til fri bevegelse, hvile og annen naturlig adferd samtidig.

3.2 Dersom hunder deler hundegård, er det eiers ansvar å påse at ingen av hunder utsettes for unødige belastninger i form av skade, frykt og stress som følge av dette. Det bør ikke være mer enn fire voksne hunder sammen i en hundegård uten tilsyn.

3.3 Tisper med valper bør ha egen hundegård. Denne hundegården bør være utformet slik at valpene ikke kan komme seg ut eller skade seg, og slik at den er lett å holde ren.

4. OPPBINDING

Oppstalling av hunder gjennom oppbinding gir særlige utfordringer ift. etterlevelse av Dyrevelferdsloven § 23 om å gi mulighet for stimulerende aktiviteter, bevegelse, hvile og annen naturlig atferd. Slik oppstalling er fremdeles vanlig, særlig i trekkhundmiljøer. Oppbinding i store deler av døgnet bør ikke forekomme annet enn i hundehold av en viss størrelse, og hvor hundene trenes/aktiviseres ofte.

4.1 Hunder bør til enhver tid ha minst 12 m² å bevege seg på når de står oppbundet i kjetting. Dette innebærer at en hund som kan bevege seg i full sirkel rundt oppbindingspunkt må ha minst 2 meter lengde på kjettingen.

4.2 Oppbinding i kjetting skal være slik at kjettingen ikke kan forkortes som resultat av hundens aktivitet, og slik at hunden ikke kan skade seg selv eller andre hunder. Hunder skal ikke stå oppbundet i kjetting i strupehalsbånd eller kjettinghalsbånd. Varig oppbinding av flere hunder på samme kjetting (langkjetting) er ikke akseptabelt.

4.3 Hunder som står oppbundet i kjetting bør være koblet fra kjettingen flere ganger ukentlig og til sammen minst 10 timer per uke.

4.4 Det er ikke akseptabelt å holde tisper med ikke-avvente valper og valper under 6 måneders alder oppbundet. Tilvenning til oppbinding bør skje gradvis.

5. TILSYN OG STELL

5.1 Eier eller annen med ansvar for hund plikter å sørge for at hunder får godt tilsyn og stell jf dyrevelferdsloven § 24. Hunder bør ha regelmessig tilsyn, minimum to ganger i døgnet. Syke og skadde hunder, drektige tisper og valper bør ha tilsyn etter behov, flere ganger daglig.

5.2 Hunder skal ha nok og godt fôr og vann, tilpasset den enkelte hunds behov. Hunder bør gis vann minimum to ganger i døgnet. Fôring bør skje minimum en gang i døgnet. Hver hund bør få fôret i egen matskål.

5.3 Eier eller annen med ansvar for hund skal sørge for at syke eller skadde dyr får behandling eller blir avlivet hvis nødvendig. (jf dyrevelferdsloven § 24 første led b)). Førstehjelpsutstyr og mulighet for å kontakte veterinær bør være lett tilgjengelig.

5.4 Eier eller annen med ansvar for hund bør gjennomføre behandling mot parasitter og anbefalt vaksinasjonsprogram, og føre oversikt over behandling av hunder.

5.5 Eier eller annen med ansvar for hund bør utføre regelmessige helsekontroller av hver hund og gjennomføre det helsearbeid som er nødvendig, herunder tannstell, klostell og rengjøring av hunden.

5.6 Avføring bør fjernes daglig.

5.7 Gjerder, kjettinger og hundehus bør sjekkes regelmessig. Nødvendige reparasjoner, rengjøring eller lignende bør utføres snarest mulig.